

УДК 343.983

DOI 10.33244/2617-4154.1(18).2025.249-257

**В. В. Топчій,**

*д-р юрид. наук, професор,  
заслужений юрист України,  
Державний податковий університет  
e-mail: tv1959@ukr.net  
ORCID ID 0000-0003-4596-6469*

## **ВИЗНАЧЕННЯ ТА НОРМАТИВНЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ЯКОСТІ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОСУДДЯ**

*У статті досліджується природа професійності доброчесності експертів, розглядаються питання щодо дефініції поняття доброчесності та його визначення. Основна увага приділяється дослідженню принципів роботи експертів у межах дотримання доброчесності в їх професійній діяльності.*

*Автором виділяються напрями забезпечення професійної чесності експертної діяльності, а саме наголошується щодо моральної правильної поведінки та відданості професійних цінностей.*

*Статтю присвячено дослідженню ґрунтовного аналізу визначення та нормативного закріплення якості доброчесності в діяльності експертного забезпечення правосуддя та загалом комплексного аналізу феномена доброчесності на підставі нормативно-правових і наукових джерел, розкриття його соціально-правової природи, сутнісних особливостей, а також значення в процесі здійснення експертної діяльності. У статті звертається увага на те, що дотримання правил та основ етики є основоположним елементом, який забезпечує цілісність і достовірність експертної діяльності. Оскільки експерти працюють завжди з важливими доказами, які матимуть значення в певній діяльності, дотримання етичних принципів ними має вирішальне значення для підтримки громадської довіри, забезпечення ефективного та справедливого правосуддя і загалом дотримання правових стандартів. Ця сфера охоплює різні етичні міркування, які впливають на проведення, методологію та звітність судово-експертної роботи.*

*У статті наголошується, що до визначення якостей, які повинні належати доброчесності, потрібно віднести: чесність і об'єктивність; компетентність і навчання; конфіденційність; точність і надійність; уникнення конфлікту інтересів; дотримання правових та професійних стандартів; підзвітність і прозорість.*

*На основі проведеного дослідження надано окреме авторське визначення доброчесності експерта, а саме доброчесність експерта – це необхідна морально-етична складова діяльності експерта, яка визначає межу і спосіб його поведінки, що базується на сукупності етичних принципів та закріплених законодавчих правил, якими мають керуватися експерти під час експертної діяльності з метою забезпечення довіри до результатів проведення експертизи та отриманого висновку експерта.*

**Ключові слова:** доброчесність, експертна діяльність, правосуддя, принципи доброчесності, професійна етика.

**Постановка проблеми.** Дотримання правил та основ етики є основоположним елементом, який забезпечує цілісність і достовірність експертної діяльності. Оскільки експерти працюють завжди з важливими доказами, які матимуть значення в певній діяльності, дотримання етичних принципів ними має вирішальне значення для підтримки громадської довіри, забезпечення ефективного та справедливого правосуддя і загалом дотримання правових стандартів. Ця сфера охоплює різні етичні міркування, які впливають на проведення, методологію та звітність судово-експертної роботи.

У сфері судочинства експерти мають особливий статус, адже їхній професіоналізм та об'єктивність суттєво впливають на результат провадження чи справи, до яких їх залучають. І саме доброчесність дійсно є найважливішою якістю свідка-експерта, адже саме вона забезпечує довіру суду до представлених фактів та висновків, які надають експерти. Доброчесність є обов'язковою ознакою діяльності будь-якого експерта у судовій системі. Це не просто особиста чи професійна риса – це фундаментальний принцип, без якого експертна діяльність втрачає свою цінність.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Питання визначення та нормативного закріплення якості доброчесності у діяльності експертного забезпечення правосуддя не були окремим предметом дослідження, а лише досліджувалося питання академічної доброчесності та професійної доброчесності загалом. У сучасній науці до цього часу переважно опосередковано досліджуються такі категорії, як «доброчесність», різновиди доброчесності та пов'язані з ними категорії. Безумовно, вони неодноразово ставали предметом дискусій, окремих наукових праць у філософії, державному управлінні, психології, соціології, освіті, праві тощо. Вагомий внесок зробили такі дослідники: О. Бандура, М. Братасюк, Т. Василевська, М. Вегеша, О. Гвоздік, С. Головатий, М. Гультай, В. Демиденко, А. Джуська, Н. Камінська, Ю. Констанкевич, М. Костицький, І. Кушнір, Т. Новаченко, В. Писанець, А. Приходько, Л. Прудіус, А. Селіванов, О. Скрипнюк, О. Фатхутдінова, К. Чеченко, Н. Шаптала, Ю. Шемшученко та ін.

**Постановка завдання.** Метою цього дослідження є ґрунтовний аналіз визначення та нормативного закріплення якості доброчесності в діяльності експертного забезпечення правосуддя та загалом комплексний аналіз феномена доброчесності на підставі нормативно-правових і наукових джерел, розкриття його соціально-правової природи, сутнісних особливостей, а також значення в процесі здійснення експертної діяльності.

**Виклад основного матеріалу.** Коли ми говоримо про доброчесність в експертній діяльності, то маємо на увазі насамперед певні морально-етичні принципи, яких мають

чітко дотримуватися всі експерти у своїй професійній діяльності. Питання професійної доброчесності є базовим та актуальним для сучасного експертного забезпечення правосуддя, особливо в період глобальних змін у соціумі. Останнім часом збільшується кількість закладів, які надають експертні послуги, формуються нові види експертиз, що зумовлюють потребу в якісній експертній діяльності, заснованій на принципах доброчесності.

Насамперед необхідно визначити кілька ключових аспектів, які підкреслюють важливість доброчесності для експерта. По-перше, це стосується довіри до експерта, оскільки доброчесність сприяє створенню репутації експерта як надійного й авторитетного професіонала. Без довіри до експерта його свідчення можуть бути поставлені під сумнів, що значно ускладнить розгляд справи. По-друге, це етична відповідальність, адже експерти мають моральний обов'язок дотримуватись правдивості у своїх висновках, бо їхня робота безпосередньо впливає на людські долі, права та обов'язки. По-третє – неупередженість у висновках експерта, яка є важливим чинником доброчесності. Експерт повинен уникати будь-яких упереджень чи стороннього впливу, дотримуючись лише об'єктивних фактів і наукових даних під час проведення експертиз. По-четверте, це чесність експерта, яка є внеском у загальну справедливість судового процесу. Відданість істині допомагає суду приймати обґрунтовані рішення на основі достовірних даних.

Отже, доброчесність і професіоналізм експерта – це основа його авторитету не тільки в конкретній справі, але й у кар'єрі загалом. Експерти, які дотримуються високих етичних стандартів, користуються повагою суддів, адвокатів та інших учасників процесу. Для початківців та досвідчених експертів ключовим є розуміння того, що доброчесність – це не лише риса характеру, але й професійний обов'язок, оскільки вона формує довіру, впливає на ефективність їхньої роботи та сприяє встановленню справедливості в суспільстві.

Чесність, перш за все, є об'єктом ретельного аналізу в етиці. Ця якість є однією з найважливіших складових моральних норм. Л. Котлова та С. Котловий, узагальнюючи погляди дослідників на окреслену проблему, доречно визначають аспекти, що характеризують чесність особистості в XXI ст.: правдивість, тобто мовлення істини, відкритість перед іншими й перед самим собою щодо дійсного стану речей; відмова від недостовірності або обману; принциповість, яка означає вірність певним ідеям, принципам або нормам, що стає основою моральної поведінки людини; визнання та дотримання зобов'язань – виконання зобов'язань, які людина взяла на себе, незалежно від особистих інтересів або можливостей; суб'єктивна впевненість у правильності проведеної справи: людина вірить у свій намір та вважає його правильним; щирість перед іншими і перед самою собою відносно тих мотивів, якими людина керується (відкритість своїх думок, почуттів та дій інших людей); визнання та дотримання прав власності та свободи інших людей [1].

Коли справа стосується будь-якого судового процесу, етика є фундаментальною частиною процесу. Особливо це стосується підготовки судових експертів до суду. Ці експерти відіграють важливу роль у суді, оскільки їхні знання та те, що вони говорять, справді можуть вплинути на результат справи, але з таким впливом виникає і досить велика відповідальність. Судові експерти відіграють ключову роль у відстоюванні інтересів

у суді, тому що те, що їх висновок досить часто має вирішальне значення, адже ґрунтується на достовірних знаннях експерта певної галузі. Але цей вплив означає, що вони повинні бути підготовлені у правильний і справедливий спосіб. Саме тому важливо переконатися, що ця підготовка дотримується суворих етичних принципів, гарантуючи, що чесність і справедливість завжди будуть на першому місці [2].

Доброчесність – один із основних принципів державної служби, ключова складова проходження державної служби та визначається як спрямованість дій державного службовця на захист публічних інтересів та відмова державного службовця від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих йому повноважень (стаття 4 Закону України «Про державну службу») [3].

У Цивільному кодексі України п. 6 ст. 3 чітко закріплено серед загальних засад цивільного законодавства справедливість, добросовісність та розумність [4].

Доброчесність також є одним із фундаментальних принципів, який забезпечує ефективне виконання функцій, є невід'ємною частиною правового статусу держслужбовця, є безпосередньо його обов'язком щодо дотримання принципів державної служби та правил етичної поведінки. Доброчесність держслужбовців – це не лише етичний стандарт, а й інструмент запобігання корупції. У контексті боротьби з корупцією доброчесність – це необхідна морально-етична складова діяльності державного службовця, яка визначає межу і спосіб його поведінки, що базується на принципах доброго відношення до громадян та чесності у способі власного життя, виконанні своїх обов'язків та розпорядженні державними ресурсами [5].

Н. Камінська зазначає, що багатовимірна соціально-правова природа доброчесності не вичерпується проаналізованими теоретичними та практичними аспектами, а вказаний феномен налічує тривалу історію становлення, засновуючись на принципах римського права, зокрема *bona fides* (доброї совісті, справедливості), доктрині *venire contra factum proprium*, що ґрунтується також на принципі добросовісності тощо. Сучасні підходи трактування доброчесності зумовлені закріпленими міжнародними та європейськими стандартами, судовою практикою і доктринальними джерелами. Її вузьке розуміння стосується конкретних сфер суспільного, державного й особистого життя, відзначається практичною спрямованістю. Більш поширеним є широке розуміння доброчесності, що містить морально-етичні та правові складові, зокрема принципи й стандарти поведінки, чесноти як позитивні моральні якості, зумовлені свідомістю та волею людини, що характеризує людину, її спосіб життя, вчинки, готовність і здатність свідомо реалізувати певні види діяльності, поведінки на засадах добра й справедливості. Тобто оптимальним є комплексний підхід до з'ясування природи цієї категорії, оскільки це водночас правова, морально-етична і філософська категорія. Дедалі більше доброчесність пов'язується не лише з людиною, посадовою або службовою особою, а й з інституціями, владними органами, те саме стосується сфер публічних і приватних відносин. Закономірним стало виокремлення доброчесності суддів і кандидатів на посаду судді, доброчесності державних службовців, виборчої, політичної, академічної доброчесності, доброчесності політичних партій, органів місцевого самоврядування тощо [6].

Як бачимо, що стосується державних службовців, то питання доброчесності закріплено навіть на законодавчому рівні. Проте, якщо проаналізувати норми Закону України «Про судову експертизу», то він не містить жодного слова, що стосується доброчесності [7].

Доброчесність у роботі експертів стосується також і використання конфіденційної інформації, яку судові експерти отримують у результаті роботи з кримінальними чи іншими провадженнями, для прикладу особисті дані щодо осіб злочинців чи жертв кримінальних правопорушень. Тому етична практика доброчесності вимагає від експертів відповідального поводження з інформацією. Експерти повинні використовувати та розкривати інформацію лише в міру необхідності у конкретній справі. Неправильне поводження з конфіденційною інформацією може призвести до етичних порушень правил доброчесності, правових наслідків і шкоди тим, хто бере участь у справі.

Проте, перш ніж вносити пропозиції щодо законодавчого визначення терміна «доброчесності» в експертній діяльності, важливо проаналізувати загалом дефініцію вказаного поняття та його конкретне значення в роботі експерта. Так, вважаю, що до визначення якостей, які повинні належати доброчесності, потрібно віднести: чесність і об'єктивність; компетентність і навчання; конфіденційність; точність і надійність; уникнення конфлікту інтересів; дотримання правових та професійних стандартів; підзвітність і прозорість.

Потребує окремої конкретизації дослідження кожне із вказаних та наведених визначень. Експерти у своїй експертній діяльності повинні підтримувати чесність і об'єктивність упродовж усього процесу проведення судової експертизи та надання експертного висновку. Це означає надання неупередженого та справедливого висновку щодо проведеної експертизи й уникнення будь-якого зовнішнього тиску з боку правоохоронних органів, адвокатів чи інших зацікавлених сторін у кожному конкретному провадженні. Цілісність проведення судової експертизи залежить від відданості експерта, його професіоналізму та, як результату, надання правдивого, об'єктивного та неупередженого висновку щодо експертизи. Будь-яке відхилення від цих принципів може вплинути на справедливість та неупередженість проведеної експертом експертизи і потенційно вплинути на результат конкретного провадження, у межах якого і проводилася експертиза.

Етична судово-експертна діяльність вимагає, щоб професіонали володіли необхідною компетентністю та підготовкою для виконання своїх обов'язків під час проведення експертизи. Це охоплює стеження за досягненнями в судово-експертній діяльності, розуміння нових сучасних технологій і застосування новітнього досвіду, особливо з урахуванням технологій цифровізації. Експерти у своїй експертній діяльності несуть відповідальність за те, щоб їхні навички були сучасними та були належним чином навчені працювати з тими видами доказів чи об'єктів, які вони аналізують. Компетентність також передбачає визнання меж свого досвіду та пошук допомоги або консультації з експертами, коли це необхідно.

Конфіденційність є критично важливим етичним принципом у судово-експертній діяльності. Експерти досить часто працюють з конфіденційною інформацією, яку необхідно захистити, щоб дотриматися принципу конфіденційності і підтримувати повноту проведення

експертного дослідження. Несанкціоноване розголошення доказів або деталей провадження може призвести до юридичних ускладнень, поставити під загрозу поточні розслідування та порушити права причетних осіб. Забезпечення точності та надійності судово-експертної діяльності є фундаментальним для етичної практики. Експерти повинні використовувати перевірені методи та технології для отримання результатів, які є науково обґрунтованими та відтворюваними. Це передбачає суворе документування процедур, результатів і будь-яких потенційних джерел помилок. Етичні міркування також включають чесне звітування про висновки, навіть якщо результати не збігаються з очікуваннями чи бажаними результатами справи [8].

Саме тому, на мою думку, доцільно внести зміни до Закону України «Про судову експертизу», а саме щодо доповнення нормами, які містять обґрунтування закріплення якості доброчесності для експертів. А саме, статтю 3 вказаного законодавчого акта доповнити та викласти у такій редакції: «Судово-експертна діяльність здійснюється на принципах законності, незалежності, об'єктивності, *доброчесності* і повноти дослідження».

Проте саме по собі доповнення є лише буквальним закріпленням принципу доброчесності, а важливим є насамперед його дієвість. Тому вважаю, що потрібно навести також у законі і дефініцію поняття доброчесності саме для експертів та окремо норми, які б передбачали відповідальність у випадках її порушення.

Аналіз поняття професійної доброчесності в експертній діяльності свідчить про його важливість як фундаментального принципу, що забезпечує якість роботи експерта та розвиток моральних цінностей в експертному середовищі. Професійна доброчесність не лише впливає на індивідуальну етичну поведінку кожного учасника експертного процесу, але й сприяє створенню здорової культури, де домінують чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність і етичність. Вона слугує важливим елементом у побудові взаємної довіри при забезпеченні справедливого правосуддя, що є основою для підтримки високих стандартів провадження експертної діяльності. Впровадження принципів професійної доброчесності в експертній діяльності сприяє формуванню стійкої моральної основи, яка підвищує репутацію експертів, а також забезпечує справедливість у правосудді. Більш того, професійна доброчесність в експертній діяльності має комплексний характер, оскільки вона поєднує етичні норми з правовими вимогами, створюючи таким чином інтегровану систему моральних і правових принципів. Ця інтеграція не тільки гарантує прозорість і справедливість у процесі експертної діяльності, але й сприяє формуванню в експертів відповідального ставлення до своєї професійної діяльності під час проведення експертиз та підготовки експертних висновків.

**Висновки.** Отже, потрібно відмітити, що принцип доброчесності в судово-експертній діяльності має важливе значення для забезпечення цілісності, надійності та довіри до судово-експертної роботи. Дотримуючись принципів чесності, об'єктивності, конфіденційності, точності та уникнення конфлікту інтересів, експерти під час проведення різних експертиз відіграють вирішальну роль у системі правосуддя. Дотримання ними етичних стандартів допомагає підтримувати довіру громадськості, підтримує справедливі судові процеси та сприяє загальній ефективності в діяльності експертного забезпечення правосуддя.

Так, пропонуємо також статтю 4 «Гарантії незалежності судового експерта та правильності його висновку» доповнити частиною 2 таким змістом: «Доброчесність судового експерта забезпечується спрямованістю дій судового експерта на захист публічних інтересів та відмова судового експерта від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих йому повноважень щодо надання висновку експерта та проведення експертизи».

Отже, на основі проведеного дослідження можна надати окреме авторське визначення доброчесності експерта, а саме доброчесність експерта – це необхідна морально-етична складова діяльності експерта, яка визначає межу і спосіб його поведінки, що базується на сукупності етичних принципів та закріплених законодавчих правил, якими мають керуватися експерти під час експертної діяльності з метою забезпечення довіри до результатів проведення експертизи та отриманого висновку експерта.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Котлова Л. О., Котловий С. А. Проблема чесності особистості в XXI столітті. *Освіта XXI століття: проблеми гуманізації, гуманітаризації та патріотизму в контексті євроінтеграційних процесів* : тези доповідей I Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Житомир / за ред. Т. В. Семенюк, С. М. Коляденко, Н. П. Павлик. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. С. 106–109.
2. The Ethics of Expert Witness Preparation: Ensuring Integrity in Trial Advocacy / LITILI Group. URL : <https://lililigroup.com/the-ethics-of-expert-witness-preparation-ensuring-integrity-in-trial-advocacy/> (date of application: 22.01.2025).
3. Про державну службу : Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2016. № 4. Ст. 43. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (дата звернення: 22.01.2025).
4. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 20.01.2025).
5. Доброчесність як невід’ємна складова ефективної державної служби та запобіжник корупції / Головне управління Держпродспоживслужби в Херсонській області : офіційний вебсайт. URL : <http://surl.li/sjkszx> (дата звернення: 20.01.2025).
6. Камінська Н. Доброчесність: соціально-правовий зміст і значення для сучасних реформ. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2023. № 2 (26). С. 32–41. URL : <file:///C:/Users/%D0%9B%D1%8E%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BB%D0%B0/Downloads/1603-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-3209-1-10-20240129.pdf> (дата звернення: 20.01.2025).
7. Про судову експертизу : Закон України від 25 лютого 1994 року № 4038-XII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1994. № 28. Ст. 232. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text> (дата звернення: 20.01.2025).
8. Ethics In Forensics. Edinbox Team. 16 September 2024. URL : <https://edinbox.com/council/forensic-sciences-gfsec/2494-ethics-in-forensics> (дата звернення: 24.01.2025).

## REFERENCES

1. Kotlova, L. O. & Kotlovyi, S. A. (2018). Problema chesnosti osobystosti v XXI stolitti [The problem of personal integrity in the 21st century] / T. V. Semeniuk & S. M. Koliadenko & N. P. Pavlyk (Eds.). *Osvita XXI stolittia: problemy humanizatsii, humanitaryzatsii ta patriotyzmu v konteksti yevrointehratsiinykh protsesiv – Education of the 21st century: problems of humanization, humanitarianization and patriotism in the context of European integration processes : tezy dopovidei I Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii*, m. Zhytomyr / za red. T. V. Semeniuk, S. M. Koliadenko, N. P. Pavlyk. Zhytomyr : Vyd-vo ZhDU im. I. Franka, 2. S. 106–109 [in Ukrainian].
2. The Ethics of Expert Witness Preparation: Ensuring Integrity in Trial Advocacy / LITILI Group. URL : <https://lililigroup.com/the-ethics-of-expert-witness-preparation-ensuring-integrity-in-trial-advocacy/> (date of application: 22.01.2025).
3. On Civil Service : Law of Ukraine of December 10, 2015, No. 889-VIII. *Bulletin of the Verkhovna Rada (VRU)*. 2016. No. 4, p. 43 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (date of application: 22.01.2025).
4. Civil Code of Ukraine : Law of Ukraine dated January 16, 2003, No. 435-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (accessed January 20, 2025).
5. Integrity as an integral part of an effective civil service and a preventive measure against corruption. Official website of the Main Directorate of the State Service of Ukraine for Food Safety and Consumer Protection in Kherson region. URL : <http://surl.li/sjkszx> (accessed on January 20, 2025).
6. Kaminska N. Integrity: social and legal content and importance for modern reforms. *Philosophical and methodological problems of law*. 2023. № 2 (26). С. 32–41. URL : <file:///C:/Users/%D0%9B%D1%8E%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BB%D0%B0/Downloads/1603-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-3209-1-10-20240129.pdf> (accessed January 20, 2025).
7. On forensic examination: Law of Ukraine of February 25, 1994, No. 4038-XII. *Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR)*. 1994. No. 28, p. 232. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text> (accessed January 20, 2025).
8. Ethics In Forensics. Edinbox Team. September 16, 2024. URL : <https://edinbox.com/council/forensic-sciences-gfsec/2494-ethics-in-forensics> (accessed January 24, 2025).

### **V. V. Topchiy. DEFINITION AND NORMATIVE CONSOLIDATION OF THE QUALITY OF INTEGRITY IN THE ACTIVITIES OF EXPERT JUSTICE PROVISION**

*The article examines the nature of expert integrity professionalism, considers the issues related to the definition of the concept of integrity and its definition. The main attention is paid to the study of the principles of work of experts within the framework of integrity in their professional activities.*

*The author highlights the areas of ensuring professional integrity of expert activity, namely, the emphasis is placed on morally correct behavior and commitment to professional values.*

---

*Топчий В. В. Визначення та нормативне закріплення якості доброчесності в діяльності експертного забезпечення правосуддя*

*The article is devoted to the study of a thorough analysis of the definition and statutory consolidation of the quality of integrity in the activities of expert support of justice in general, a comprehensive analysis of the phenomenon of integrity based on legal and scientific sources, disclosure of its socio-legal nature, essential features, and also its importance in the process of expert activity. The article draws attention to the fact that compliance with the rules and fundamentals of ethics is a fundamental element that ensures the integrity and reliability of expert activity. Since experts always work with important evidence that will be relevant in a particular activity, their adherence to ethical principles is crucial for maintaining public trust, ensuring effective and fair justice and generally complying with legal standards. This area includes various ethical considerations that affect the conduct, methodology, and reporting of forensic science work.*

*The article emphasizes that the definition of the qualities that should be attributed to integrity should include: honesty and objectivity; competence and training; confidentiality; accuracy and reliability; avoidance of conflicts of interest; compliance with legal and professional standards; accountability and transparency.*

*Based on the study, the author provides a separate author's definition of expert integrity, namely, expert integrity is a necessary moral and ethical component of an expert's activity which determines the boundary and manner of his/her behavior based on a set of ethical principles and enshrined legislative rules which should be followed by experts during expert activities in order to ensure confidence in the results of an expert examination and the expert opinion obtained.*

**Keywords:** *integrity, expert activity, justice, principles of integrity, professional ethics.*

*Стаття надійшла до редколегії 31 січня 2025 року*